

Jože Šubic

NAREDI SLIKO

20. 3.–18. 4. 2026

MMC KIBLA/KiBela

Dvojno opojno

Razstavljanje likovnega umetnika, predvsem slikarja in kiparja, Jožeta Šubica je bilo v zadnjih letih dokaj obilno. In tudi pestro, tako z umetniškimi zvrstmi kot z materiali, mediji in pristopi, saj deluje kot »umetnik širokega obsega« – če parafraziram gospodarski termin –, ki raziskuje lastne umetniške zmožnosti v izbranih likovnih tehnikah in prepleta slikarstvo s skulpturo. Njegove skulpture so razpoznavne in samosvoje, oblikuje jih v podobe oseb, predmetov, psevdoaparatorov ali njihovih delov in postavlja v razne inherentno vsebinske in prostorske konstelacije, ki so lahko izrazno karakterne ali simbolno uporabne. Izbrane predmete preoblikuje in dodela v avtorsko značilni estetiki v nadrealistične, lahko tudi v mehanistične ali fetišistične, likovno bogate in barvno označujoče tvorbe, ki jih napolni z zgodbami in nam jih želi povedati.

Eksperimentira, vključuje številne zgodovinsko emblematične elemente, citira umetnostnozgodovinske reference in sproža asociativni lok med lastnimi narativi in branjem njegovih del od občinstva. Tudi provocira, draži ali hudomušno žgečka pravoverne s svojimi 'prijem', ki bodisi gnetejo glino bodisi slikajo podobo, ki se na prvi pogled lahko zdi veristična metafora, dokler ne vzpostavimo notranjih razmerij v njegovih delih, ki so resnična in simbolična hkrati – nanašajo se tako na obstoječe materialno kot na imaginarno metaforično. Šubičeva erudicija se z njegovim in osebnim dotikom rada sprehodi po široki paleti virov, da nam javno preda intimno, kar lahko ponotranjimo in racionaliziramo ali si jo zamislimo in izpeljemo podano zgodbo skozi svojo 'optiko', kot nam ta dopušča. In seveda, kolikor to želi in stori slikar oziroma kipar v njemu.

Ko išče možnosti materiala, njegovega spajanja z drugimi materiali in sposobnosti, brska po skritih kottiških poetik, ki ga v tistih obdobjih pritegnejo. Pojavijo se kot vrtovi spoznanj, ki jih odslika v neposrednih in natančnih potezah, s katerimi se veristične podobe dotaknejo svojih 'dvojnikov', tistih umetniških del, na katere se Jože Šubic v svojem slikarskem ciklu nanaša. Uporablja široko paleto barv, se v deloma pastozno zamolklih, deloma v elementarno živahnih barvah pojavljajo figure, ki so izhajale iz mnogih del na njegovi ustvarjalni poti. Postavi jih v njihov likovni, navidezno domišljjski svet, v katerem pa obstajajo izbrane umetniške in umetnostnozgodovinske veličine, ki v ta skoraj programsko strukturirani in tematsko sistematski način dojemanja vlivajo ekspresivno mistiko dogajanja, ki ga ugledamo na teh slikah. Slika kot avtoreferenčno ogledalo, ki ji slikar doda lastnost, torej jo olasti, je tudi ogledalo umetnikovega doživljanja, del okrožja njegovega sveta, ki se ga polasti, kot si je on polastil njega. Ta vzajemnost slikarskega ritma in tempa se na Šubičevih slikah razkriva v dinamičnih notranjih razmerjih posameznih elementov, figuralnega in procesualnega, karakternega in abstraktnega, konkretnega in asociativnega, a tudi dekorativnega in lascivnega, kar pa v njegovem likovnem izrazoslovju obudi misli na nekdanje mojstre, da se jim s svojim opusom tudi pokloni. Hkrati nas opomni na mejnike, kot smo jih doživljali v svojih življenjih, ko smo se v galerijah in muzejih po svetu soočali s kanoničnimi deli likovne umetnosti.

Njegova dela lahko ne samo opazujemo, ampak tudi poslušamo, včasih otipavamo, mislimo in čutimo, jih sprejemamo na razne načine in v umetniškem smislu razumemo, ko jih počasi odkrivamo. Plast po plast. Kot se na njegovih slikah razgaljajo figure, se nam razkrivajo ozadja, ki sestavljajo kompozicijo, v kateri dvojnost ni v formi diptiha, ampak se staplja v enovito površino, na kateri se medsebojni odnosi med likovnimi strukturami, figurami, predmeti, krajino in interierjem povežejo v celovito slikarsko pripoved, ki preteklost prenaša v sedanost in splošnost v osebnost. Tako se pričujoči slikarski motiv pojavi kot ogledalo umetnika, njegovega umetniškega creda, odmeva, ega, njegove poti, misli, zavesti in podzavesti.

Citati, dialog s slavnimi likovnimi deli, ki jih privabi k sebi, da bi jih reinterpreteriral, postavi v lastne konotacije, asociativno uporabi katero od značilnosti izhodiščnega dela in obratno, iz asociacije svojih del in metaforično prida tudi izbrane artefakte, ki gradijo sliko. Formati ostajajo značilni zanj, krog se izmenjuje s kvadratom in pravokotnikom, oblikovna struktura slike ostaja sorodna, kompozicijsko pa se izmenjujeta deljena dvojnost kot svojevrstna bipolarnost platna na eni in njegova enotnost, v kateri se vtapljajo naše posameznosti, na drugi strani. Nova celovitost. A naša bitnost je več. Kot je bivanje na Šubičevih slikah, kot bi avtor koščke metaforično mlel in drobil, da bi nato praformo zmešal in sestavil. Jo spremenil in vrnil v stanje, ki si jih je v sintezi raznoterih slikovnih struktur namenil vkomponirati v slikovni prostor, ki vzpostavlja dialog tudi z njegovim preteklim ustvarjalnim obdobjem.

Pri tem še nadalje slike izsevajo njegov primarni erotični potencial, ki nemalokrat zažene naravni ustvarjalni impulz. S potezo, podobo, kompozicijo, barvo in sliko ali skulpturo je zgradil svoj prepoznavni slog, kjer je barva ena od nosilk, risba pa značilnost njegove evokativne moči, tudi v pričujočem ciklu *Naredi sliko* ne odstopa od erotiziranih podob, ki jih umesti v okolje, da bi mu po svoje vnesel življenje. Ga poosebil. Ne razlikuje(mo), če prenese figure z izbrane znane slike na svoje delo ali avtorsko upodobi telo, ko nas nekaj žgečka, kot da bi izzval primarno v nas in prenesel dvojnost gledanega platna v svet, kjer se stakneta umetnikova namera in zavest z našo vednostjo in podzavestjo. Kot bi izstopil iz slike in pripovedoval. Nas pa vabi, da vstopimo vanjo, da jo doživimo in použijemo. Da v njej uživamo s čustvi in telesom. S prisotnostjo.

– Peter Tomaž Dobrila

BIOGRAFIJA

Jože Šubic, rojen 1958 v Mariboru, je leta 1982 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, leta 1984 pa zaključil tudi slikarsko specialko. Ukvarja se s slikarstvom, objekti, skulpturo, keramiko, risbo in grafiko. Živi in dela v Mariboru. Je prejemnik dveh Glazerjevih nagrad (1992 in 2013), nagrade ZDSLU za življenjsko delo (2020) ter številnih drugih nacionalnih in mednarodnih nagrad. Razstavljal je na več kot 200 skupinskih in samostojnih razstavah.

Jože Šubic
NAREDI SLIKO
20. 3.–18. 4. 2026

MMC KIBLA/KiBela, Ulica kneza Koclja 9, Maribor
Odpiralni čas: od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure, v soboto od 10. do 14. ure